

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี*
THE TECHNOLOGY LEADERSHIP DEVELOPMENT MODEL FOR
SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL ERA UNDER KRABI
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ธณชนันท์ พรหมแทนสุด

Thanatchanan Promtansud

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: 11thanatchanan@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 136 คน ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม 12 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ, 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก, 3) เอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ 4) แบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่า $PNI_{Modified} = 0.14$, 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 3 ส่วน 1) วัตถุประสงค์และหลักการของรูปแบบ 2) เนื้อหาของรูปแบบ 2.1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1.1) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ 2.1.2) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 2.1.3) การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 2.1.4) ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 2.1.5) การเรียนการสอน 2.1.6) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2.2) กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยียุคดิจิทัล คือ กำหนดเป้าหมาย บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนา

* Received 9 August 2022; Revised 23 August 2022; Accepted 27 August 2022

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล การประเมินผล 3) คุณภาพสถานศึกษา 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี, ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล, รูปแบบการพัฒนา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study current conditions and needs in the technology leadership development for school administrators in the digital era, 2) create the technology leadership development model for school administrators in the digital era, 3) Evaluate the technology leadership development model for school administrators in the digital era. It is a mixed research method. The key information providers were 136 school administrators, educational institute administrators were 5 people, 9 experts in connoisseurship, and 12 experts in focus group discussions. The tools used to collect data were 1) a questionnaire was a 5-level estimation scale, 2) an in-depth interview, 3) expert-led seminar documentation, 4) model assessment form. The statistics used in the data were content analysis, Mean, Standard Deviation, and an improved requirement value (PNI_{Modified}). The research results indicated that; 1. The overall of current conditions were at a high level. The overall of needs at a highest level and PNI_{Modified} = 0.14, 2. The technology leadership development model for school administrators in the digital era consists of 3 parts: Part 1, objectives and principles of the model. Part 2, the content of the model consists of 2.1) elements of technological leadership were 6 components: 2.1.1) Systematic improvement, 2.1.2) Citizenship in the digital age, 2.1.3) Innovation in learning in the digital age, 2.1.4) Excellence in professional practice, 2.1.5) Learning Teaching, 2.1.6) Leadership and Vision. 2.2) The process of technological leadership developing for school administrators in the digital age were: Goals, Infrastructure management, Digital Technology Competency Development, Applied in Educational Institutions digital age, Evaluate. 3) The quality of educational institutions. Part 3 Factors for Success. And 3. The results of the assessment of the technology leadership development

model for school administrators in the digital era were accuracy at a high level and utility at the highest level.

Keywords: The Technology Leadership, School Administrators in The Digital Era, Development of Model, Krabi Primary Education Service Area Office

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานทางการศึกษาหลักที่มีภารกิจที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 กล่าวถึงวิสัยทัศน์ไว้ว่า “สร้างคุณภาพพูนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน” เป็นการกำหนดทิศทางการศึกษาเพื่อจัดพันธกิจให้เข้ากับสังคมโลกปัจจุบันได้รับนโยบายให้ดำเนินงานในรูปแบบของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์และผลักดันสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจแห่งอนาคตเศรษฐกิจดิจิทัล (digital economy) ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น (วิชุลาวณิชย์ พัทฑ์เกษมผล, 2558) กระทรวงศึกษาธิการจึงมีการจัดงบประมาณ ICT (Information and Communication Technology) ด้านการศึกษาสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง แต่จากการศึกษาตัวชี้วัด ICT ด้านการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้ ICT ค่อนข้างสูงแต่มีการนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอนไม่มากเท่าที่ควร ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐาน ICT ของสถานศึกษามีความพร้อม แสดงว่าครูไม่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

จากการศึกษาของวอทส์ พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศโรงเรียนส่งผลการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครู เมื่อครูมีการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนที่ดีย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการสอนของครู ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดในการขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีด้านการศึกษาในสถานศึกษาแต่จากการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีไม่ตรงตามเป้าหมาย เนื่องจากสาเหตุสำคัญเพราะขาดการสนับสนุนและความสนใจของผู้บริหาร (Watts, C. D., 2009) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแอลเลนที่ได้กล่าวถึง การนำเทคโนโลยีที่ใช้ในหน่วยงานนั้น

สิ่งสำคัญที่จำเป็นมากคือ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ในการบูรณาการเทคโนโลยีและนำไปใช้โดยสามารถดำเนินการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาผ่านสภาวะความเปลี่ยนแปลงได้ ในเรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศหลายคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจุบันยังมีหลายหน่วยงานที่ผู้บริหารยังไม่เข้าใจความสำคัญของระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ผู้บริหารไม่ได้สนับสนุนงานเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มากเท่าที่ควร หากผู้บริหารไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาใช้ ย่อมทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาขาดความมั่นใจในผู้บังคับบัญชา ขาดกำลังใจในการทำงานได้เช่นกัน (Alan, S. D., 2004) ปัญหาของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีที่พบนั้นผู้นำมักถูกคาดหวังว่าจะไม่มีเพียงแค่ทักษะทางเทคโนโลยีเท่านั้นแต่ยังต้องมีทักษะภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ซึ่งทักษะทางภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นการบูรณาการกลยุทธ์กับเทคโนโลยีที่มีในผู้นำโดยทั่วไป แต่มุ่งเน้นเป็นพิเศษทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมพันธ์กับการจัดเตรียมด้านฮาร์ดแวร์ การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้เป็นปัจจุบัน และพัฒนาการใช้เทคโนโลยีอย่างมืออาชีพ อนึ่งถึงแม้จะมีการลงทุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอแล้วก็ยังมีปัญหาอื่นที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเข้ามาเป็นบุคคลที่จะแก้ปัญหาหรือจุดใจผู้ตามให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ปัญหาเหล่านั้นล้วนเป็นที่ทราบกันดี หลายคนต่างมุ่งหาแนวทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ปัญหาก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้เสร็จสิ้นแต่อย่างใด หากพิจารณาอีกมุมมองหนึ่งพบว่า ข้อดีอย่างมากมายดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัญหาเกิดจากผู้บริหารโรงเรียน “ขาดภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี” ถึงแม้รัฐจะกำหนดแผนนโยบายด้านเทคโนโลยีไว้ชัดเจน เหมาะสมเพียงใดก็ตาม แต่หากผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี ขาดวิสัยทัศน์ ไม่มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีก็ทำให้นโยบายดังกล่าวไม่สัมฤทธิ์ผล และสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นรัฐจึงควรเตรียมคน เตรียมองค์การให้พร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี และเข้าใจสภาวะความเปลี่ยนแปลงก่อนที่จะรับเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสม (Valdez, G., 2005)

สภาพปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมสูง แต่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 ปรากฏว่ามี 1 รายวิชา คือ วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนต่ำกว่าปีการศึกษา 2562 และต่ำกว่าระดับประเทศ 2 วิชา คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ส่วนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 ในระดับจังหวัด สูงกว่าปี 2562 ทุกรายวิชา และเมื่อเทียบกับระดับประเทศ พบว่าสูงกว่าระดับประเทศ 3 รายวิชา คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และต่ำกว่าระดับประเทศ 1 รายวิชา คือ ภาษาอังกฤษ จากการที่ได้วิเคราะห์ติดตามการบริหารงาน โดยสรุปแล้วพบว่า ผู้บริหารบางคนขาดการวางแผนงานที่เป็นระบบ การสื่อสารภายในยังไม่ทั่วถึง ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลขาดการกระจายอำนาจทางการ

บริหารให้กับทีมงาน และยังขาดการกระตุ้นให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองจากสภาพปัญหาดังกล่าว ความสำคัญของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการ บริหารงานของสถานศึกษา เนื่องจากพบว่าโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงโดยอ้อมขึ้นอยู่กับ การใช้ภาวะผู้นำในการเสริมสร้าง พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้นำตนเองได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายมีการพัฒนางานให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ทีเดียว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กระบี่, 2564)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ ทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการ พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ และ ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ งานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการ สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและเกิดภาวะผู้นำทาง เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา ให้พัฒนามากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ เป็นลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มีวิธีการ ดำเนินการวิจัย ดังนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สสำรวจสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำนวน 136 คน โดยใช้แบบสอบถาม กำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา หรือประสบความสำเร็จในการบริหารงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อร่างรูปแบบ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ 1) ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน 2) นักวิชาการที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 3 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการทางเทคโนโลยี จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 คน 2) นักวิชาการที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 4 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการทางเทคโนโลยี จำนวน 4 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำและภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ตำราทางวิชาการ ฐานข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ

2. นำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสำรวจความคิดเห็นของสภาพและความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

3. นำเครื่องมือการวิจัย ซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่สร้างขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาใช้ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 จากนั้นทางผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว มาทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง (Try Out) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) พบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.94

2. ทำการสำรวจความคิดเห็นสภาพและความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและสรุปผล

3. ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา หรือประสบความสำเร็จในการบริหารงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน สรุปผล และร่างรูปแบบ

4. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

5. การประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) ผู้ใช้รูปแบบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าความต้องการจำเป็นโดยวิธี Priority Need Index แบบปรับปรุง (PNI Modified) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อยกร่างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งหมด 9 คน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) ของผู้บริหารระดับสูง นักวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คนโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประเมินความถูกต้องและประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีผลการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาระบบผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาระบบผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกโดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				ความต้องการ				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	4.23	0.54	มาก	3	4.70	0.46	มากที่สุด	2	0.11	3
ด้านการเรียนการสอน	4.20	0.53	มาก	4	4.62	0.50	มากที่สุด	4	0.10	5
ด้านการสร้างนวัตกรรม เรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.26	0.58	มาก	1	4.63	0.49	มากที่สุด	3	0.08	6
ด้านความเป็นเลิศในการ ปฏิบัติอย่างมืออาชีพ	4.24	0.53	มาก	2	4.71	0.46	มากที่สุด	1	0.11	3

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				ความต้องการ				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.64	0.63	มาก	6	4.60	0.58	มากที่สุด	6	0.26	1
ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.78	0.71	มาก	5	4.61	0.64	มากที่สุด	5	0.22	2
รวม	4.06	0.59	มาก		4.64	0.52	มากที่สุด		0.14	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมมีค่า PNI = 0.14

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 วัตถุประสงค์และหลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย 1.1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีดังนี้ 1) เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 2) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 1.2) หลักการของรูปแบบ มีดังนี้ 1) การจัดการความรู้ในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ 2) การสร้างความมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นเครือข่าย 3) การสร้างวัฒนธรรมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ ประกอบด้วย 2.1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี มีดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (Systematic improvement) องค์ประกอบที่ 2 การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Citizenship in the digital age) องค์ประกอบที่ 3 การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Innovation in learning in the digital age) องค์ประกอบที่ 4 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ (Excellence in professional practice) องค์ประกอบที่ 5 การเรียนการสอน (Learning Teaching) องค์ประกอบที่ 6 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (Leadership and Vision) 2.2) กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมาย 2) บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน 3) การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 4) การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล 5) การประเมินผล 2.3 คุณภาพสถานศึกษา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพผู้เรียน ส่วนที่ 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจกับบุคลากรทุกคนและทุกฝ่ายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนำรูปแบบไปใช้ 2) ผู้บริหารต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างของการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติหน้าที่ 4) ผู้บริหารต้องส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง 5) ผู้บริหารต้องกำกับ ติดตามและประเมินผลและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			
		ความถูกต้อง		ความเป็นประโยชน์	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1	ส่วนที่ 1 วัตถุประสงค์และหลักการของรูปแบบ	4.38	มาก	4.66	มากที่สุด
2	ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ	4.52	มากที่สุด	4.67	มากที่สุด
3	ส่วนที่ 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	4.28	มาก	4.55	มากที่สุด
	รวม	4.39	มาก	4.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ทั้ง 3 ส่วน มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$)

อภิปรายผล

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 0.14$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ มีความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามมาด้วยด้านการเรียนการสอน และความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ

ด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งที่มีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การระดมทุนจากผู้สนับสนุนในท้องถิ่นระดับภาครัฐและระดับชาติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลบุคคลของครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ พลราช ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ตลอดจนมีความเมตตา เสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารองค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (ผ่องพรรณ พลราช, 2560) และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชารณัฐ ซองดี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และ ด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านการจัดการ (ณิชารณัฐ ซองดี, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grey-Bowen, J. E. ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตไมอามี มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ (NETS-A) ในด้านภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สูงที่สุด ความสำคัญรองลงมา ได้แก่ ด้านประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม และด้านการรายงานความสามารถของตนเองของผู้บริหารโรงเรียน (Grey-Bowen, J. E., 2010)

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 3 ส่วน ส่วนที่ 1 วัตถุประสงค์และหลักการของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ได้แก่ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ การเรียนการสอน ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยียุคดิจิทัล ได้แก่ กำหนดเป้าหมาย บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล การประเมินผล 3) คุณภาพสถานศึกษา ส่วนที่ 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้นำหลักการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้สำหรับการสอนเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หลายอย่าง ทำให้การเรียนการสอนด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัย ห้องเรียนสมัยใหม่ มีอุปกรณ์วิดีโอโปรเจคเตอร์ (Video Projector) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีระบบการอ่านข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบต่าง ๆ รูปแบบของสื่อการศึกษาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ก็มีหลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่เปิด

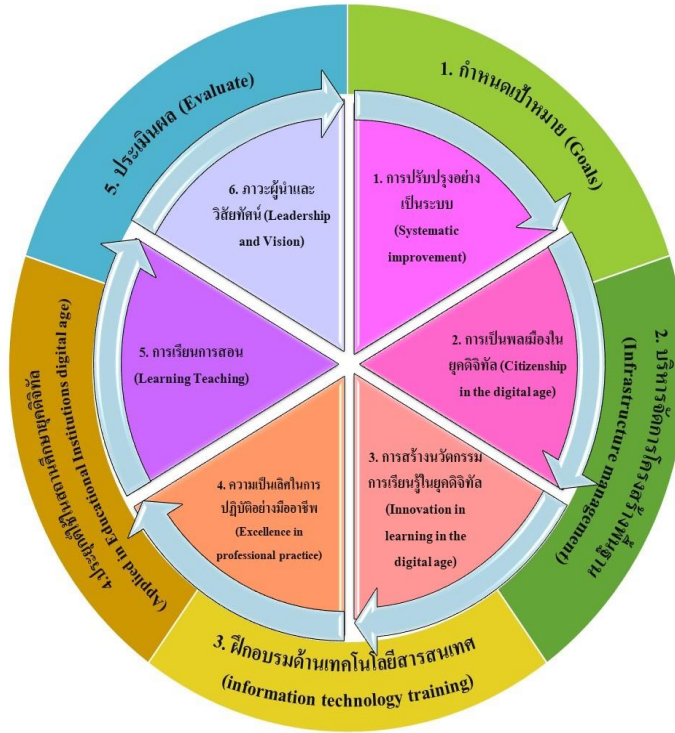
โอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และอัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนด การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้ในยุคใหม่ที่สามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาทรัพยากร และบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งเข้าใจปัญหาการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม และพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และการนำเอาเทคโนโลยีไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง (ภัทรา ธรรมวิทยา และนันทรัตน์ เจริญกุล, 2557); (ผ่องพรรณ พลราช, 2560); (ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู, 2562); (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561); (เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563); (ชนิดาภา กลีบทอง, 2564); (Center for the Advanced Study of Technology Leadership in Education: CASTLE, 2009); (International Society for Technology in Education (ISTE), 2009); (American Institute for Research (AIR), 2009) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีมี 6 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 5) ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ 6) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ โตเขียว ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาและแนวทางการดำเนินงาน ส่วนที่ 3 ส่วนกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 และส่วนที่ 4 ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ (สุรรัตน์ โตเขียว, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา ภาวะบุตร และคณะ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการของการพัฒนา 4) เนื้อหาของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล (ไชยา ภาวะบุตร และคณะ, 2563)

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ทั้ง 3 ส่วนมีความถูกต้อง และมีความเป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้งานในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีมีกระบวนการดำเนินงานที่มีความชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ โตเขียว ผลการวิจัยพบว่า การประเมินรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีความถูกต้อง และ ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (สุรรัตน์ โตเขียว, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของไชยา ภาวะบุตร และคณะ ผลการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ ผลการวิจัยพบว่า มีผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล

ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, 2564)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

จากภาพที่ 1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (Systematic improvement) องค์ประกอบที่ 2 การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Citizenship in the digital age) องค์ประกอบที่ 3 การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Innovation in learning in the digital age) องค์ประกอบที่ 4 ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ (Excellence in professional practice) องค์ประกอบที่ 5 การเรียนการสอน (Learning Teaching) องค์ประกอบที่ 6 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (Leadership and Vision) ซึ่งสามารถดำเนินงานได้ตามกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้แก่ กำหนดเป้าหมาย บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล การประเมินผล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมมีค่า PNI = 0.14 ส่วนรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 3 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์และหลักการของรูปแบบ 2) เนื้อหาของรูปแบบ ซึ่งแบ่งได้ 3 ส่วน ได้แก่ 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ได้แก่ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมีอาชีพ การเรียนการสอน ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยียุคดิจิทัล ได้แก่ กำหนดเป้าหมาย บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล การประเมินผล และ 3) คุณภาพสถานศึกษา ส่วนที่ 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ และผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ทั้ง 3 ส่วน มีความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะในครั้งนี้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือการนำไปใช้ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง การสร้างมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นเครือข่าย สร้างเอกลักษณ์ในการพัฒนาตนเองและสถานศึกษาตามแนวทางที่ได้ในรูปแบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนในการนำเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรศึกษาองค์ประกอบ และปัจจัยต่าง ๆ ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เพื่อนำไปปฏิบัติตามกระบวนการและสามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ได้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป คือ 1) ควรศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับครูหรือหัวหน้ากลุ่มสาระในยุคดิจิทัล เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 2) ควรวิจัยเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์และกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการ จัด บ ประ ม า ณ ICT (Information and Communication Technology). กรุงเทพมหานคร: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุพรรณบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดาภา กลีบทอง. (2564). ผลปฏิบัติงานด้านนวัตกรรมสหกิจศึกษา. พิษณุโลก: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไชยา ภาวะบุตร และคณะ. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร, 9(33), 1-11.
- ณิชวารณัฐ ซองดี. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนในอำเภอวังเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุ ศาสตร์สาร, 13(2), 294-285.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภัทรา ธรรมวิทยา และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรี. การศึกษาภาวะผู้นำเชิง เทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรี, 10(1), 1-13.
- วิชุลลาวัฒน์ พิทักษ์ผล. (2558). การศึกษากับเทคโนโลยี. วารสารการศึกษาไทย, 12(122), 21-24.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2564). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2564. กระบี่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ โตเขียว. (2560). รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21. ใน *ดุष्ฎีครุศาสตร์ดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Alan, S. D. (2004). A Study of the Technology Leadership of Texas high School Principals. Retrieved March 30, 2022, จาก <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=765816391&sid=1&Fmt=2&clientId=47903&RQT=309&VNam e=PQD>.
- American Institute for Research (AIR). (2009). Evaluation of the school technology leadership initiative: External evaluation report 2. Washington, DC: American Institutes of Research.
- Center for the Advanced Study of Technology Leadership in Education: CASTLE. (2009). Principals Technology Leadership Assessment. Retrieved October 30, 2021, from <http://dangerouslyirrelevant.org/wp-content/uploads/2017/04/PTLAPacket.pdf>.
- Grey-Bowen, J. E. (2010). A Study of Technology Leadership Among Elementary Public-School Principals in Miami-Dade County. In Ph.D. dissertation, School of Information Studies, Faculty of Educational Leadership. Thomas University.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2009). National Educational Technology Standard for Administrators. Retrieved May 15, 2019, from https://id.iste.org/docs/pdfs/20-14_ISTE_Standards-A_PDF.pdf
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Valdez, G. (2005). Technology Leadership: Enhancing Positive Educational Change. Retrieved March 13, 2022, from <http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/educatrs/leadership/le700.htm>

Watts, C. D. (2009). Technology leadership, school climate, and technology integration: A correlation study in K-12 public schools. In Doctor of Education in the Department of Educational Leadership Thesis. University of Alabama.